

Gäller för: Verksamhet AnOplva neonatal barn
Innehållsansvar: Ola Ingemansson, (olain), Överläkare
Granskad av: Helena Winberg, (helwi5), Sektionschef
Godkänd av: Angela Hanson, (angha), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-04-07

Giltig till: 2028-04-07

Pulmonaliskateter (PA) -dragning av PA-kateter på BIVA

Revideringar i denna version

Ersätter version 3. Förtydligar vilket drän som är viktigt att observera.

Syfte

Att säkerställa strukturerad handläggning av denna procedur.

Arbetsbeskrivning

Inför dragning av pulmonaliskateter (PA-kateter) eller vänsterförmakskateter:

1. Tydlig ordination om dragning av PA-kateter ges av thoraxkir. till ansv. BIVA-läkare.
2. BIVA-läkaren överför ordinationen till baksidan av övervakningskurvan.
3. Kontroll att det finns blod till patienten på BIVA (en enhet)
4. Kontroll att thoraxkirurg finns på huset (vid komplikation, ex tamponad, när kat. dras)
5. Kontroll att CVP-mätning finns kopplad
6. Värdera behov av extra smärtstillning/sedering i samråd med ansvarig läkare.
7. Kontrollera att det mediastinala dränet fungerar

Att plocka fram:

8. suturkniv
9. kompress

10. Steristrips

Vid dragning av kateter

11. Kontrollera sugstyrkan på dränet enligt ordinarie rutin
12. Avlägsna förband (ex Tegaderm) vid behov
13. Ta suturen
14. Dra ut PA- katetern under 3-4 sekunder. Forcera aldrig!
15. Är det trögt tillkallas ansvarig läkare som sedan i sin tur (vid behov) kan konsultera thoraxkirurg.
16. Anlägg steril kompress+Tegaderm och stilla ev. blödning från insticksstället.

Tecken på komplikation efter dragning av PA-kateter

Viss risk för blödning när PA-katetern dras ur PA genom höger kammare. En blödning kan då leda till tamponad (att hjärtsäcken fylls med blod så att hjärtat inte ges tillräckligt med utrymme att arbeta). Detta kräver omgående reoperation, därför kravet på tillgänglig thoraxkirurg i huset.

Observationer:

Tecken på tamponad är exempelvis **utplanande artärkurva** (minskande skillnad på diastoliskt och systoliskt blodtryck) och **stigande CVP**. CVP-mätning är därmed värdefull i samband med dragning av PA-kateter.

Särskild uppmärksamhet på **dränförluster** ur det mediastinaladränet de följande två timmarna för att upptäcka eventuell blödning. Eventuell dragning av mediastinaldrän sker som vanligt i samråd med ansvarig läkare men får inte ske innan dessa två timmar passerat.

Det finns även risk för **arytmi när katetern dras ut**.

PA-kurvan observeras under utdragningen av PA-katetern. Kan då noteras eventuell arytmi, men även skillnad i PA-kurvans utseende när katetern dras från PA till höger kammare.

Ansvar

Gäller för all personal på SU/Område 1/IVA. Ansvar för spridning och implementering har VEC. Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Granskare/arbetsgrupp

Anna-Lena Jansson apparatansvarig undersköterska SU / Område 1 / BIVA

Sara Sandblom intensivvårdssjuksköterska SU / Område 1 / BIVA

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet AnOpIva neonatal barn

Innehållsansvar: Ola Ingemansson, (olain), Överläkare

Granskad av: Helena Winberg, (helwi5), Sektionschef

Godkänd av: Angela Hanson, (angha), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-70

Version: 10.0

Giltig från: 2026-04-07

Giltig till: 2028-04-07